

Ieder Kind Wint Zorg voor de toekomst

beleidsagenda 2010-2014

stadsregio Rotterdam

Inhoudsopgave

0. Inleiding

1. Wat vooraf ging

1.1 Ieder Kind Wint

1.2 Een nieuwe uitdaging in het regeerakkoord

1.3 Stadsregionale beleidsagenda

2. Wat streven we na met de beleidsagenda

2.1. Waar we het voor doen

2.2. Wat we willen bereiken

2.3. Wat staat ons te doen

2.4. Resultaten boeken

3. Voortbouwen op de ontwikkeling

3.1. Doorontwikkeling Centra voor Jeugd en Gezin

3.2. Aansluiting school en zorg

3.3. Verbinding lokale zorg en jeugdzorg

4. De professional centraal

4.1. Ketensamenwerking en informatiedeling

4.2. Doorontwikkeling professionaliteit

5. Hoe gaan we de beleidsagenda uitvoeren

5.1. Eén voor allen en allen voor één

5.2. De organisatie

5.3. Communicatie

6. Uitvoering

0. Inleiding

Kinderen hebben het recht om gezond en veilig op te groeien. Veel kinderen krijgen die mogelijkheden ook. Maar een deel van de kinderen heeft extra aandacht nodig. In onze stadsregio wonen kinderen die, soms tijdelijk, risico lopen om in meer of mindere mate in hun ontwikkeling te worden bedreigd.

Uiteraard zijn het primair de ouders die dan alert moeten zijn en moeten handelen. Maar soms is in gezinnen de balans tussen draaglast en draagkracht zodanig uit evenwicht, dat zij dat niet helemaal zelfstandig kunnen. Dan moet de samenleving een handje helpen. Daarin kan de eigen sociale omgeving van die gezinnen natuurlijk een belangrijke rol spelen. Maar soms is het nodig dat ook professionals zich ermee bemoeien. Zij kunnen signaleren, bespreekbaar maken, hulp in gang zetten en hulp bieden. In het leven van kinderen en gezinnen zijn heel veel professionals actief die daar een rol in kunnen spelen. In het onderwijs, in het welzijnswerk, in de gezondheidszorg, bij de politie, in de hulpverlening, in de jeugdzorg. Zij zullen moeten samenwerken om effectief te kunnen zijn in hun hulp aan kinderen en gezinnen.

Het jeugdveld is een complex veld. Er is sprake van een groot aantal betrokken partijen, die sterk verschillen in doelstellingen, structuur, bekostiging en niveau van bestuurlijke aansturing. Samenwerken is dan ook een ingewikkelde opgave. In de stadsregio en gemeenten wordt al enige jaren gewerkt aan het vereenvoudigen en verbeteren van het systeem van hulp aan kinderen en gezinnen. De afgelopen 3 jaar zijn daar met het programma Ieder Kind Wint grote slagen in gemaakt. Maar het werk is nog niet af. Het beleid moet vaak nog “landen” op de werkvloer. We weten wat we moeten doen, maar nu moet iedereen het nog echt gaan doen. Daar komt bij dat er zich, met het voornemen van het kabinet om de jeugdzorg te decentraliseren, mogelijkheden aandienen om belangrijke vervolgstappen te zetten die passen in de beweging die in de stadsregio in gang is gezet.

Daarom hebben gemeenten in de stadsregio Rotterdam besloten een gedeelde beleidsagenda op te stellen. In die agenda benoemen we wat gemeenten de aankomende jaren in hun lokale veld ter hand gaan nemen, maar ook wat in stadsregionaal verband in gezamenlijkheid wordt opgepakt. Het is een agenda, dus nog niet op alle onderdelen uitgewerkt.

Daar zal, in overleg met bestuurders en het veld, stapsgewijs invulling aan worden gegeven.

Een bijzondere positie hierin nemen de gemeenten van Goeree-Overflakkee: Dirksland, Goedereede, Middelharnis en Oostflakkee. Zij maken geen deel uit van de stadsregio Rotterdam, maar wel van het werkgebied van GGD Rotterdam-Rijnmond. In afstemming met deze gemeenten zal zover als mogelijk, nuttig en wenselijk is, de inhoudelijke samenwerking worden opgezocht.

1. Wat vooraf ging

1.1. Ieder Kind Wint

In 2006 was zowel landelijk als in onze eigen regio sprake van een aantal ernstige incidenten die de samenleving schokten. De discussie die ontbrandde over “hoe dit nu heeft kunnen gebeuren”, gaf mede de aanstoot tot een grondige herbezinning op het functioneren van de hulp aan kinderen en gezinnen. Signalering leidde niet altijd tot juiste acties, risicofactoren waren onvoldoende in beeld, er was sprake van een beperkte informatie-uitwisseling en er werd onvoldoende samengewerkt.

Het stadsregionale programma Ieder Kind Wint (IKW) heeft in de periode 2007-2010 gezorgd voor een beweging in de jeugdketen. In conferenties is met alle betrokkenen een gezamenlijke stadsregionale agenda geformuleerd. Het programma kende 10 doelstellingen erop gericht om eerder en beter te signaleren, de preventie te versterken en te zorgen dat er tijdig de juiste zorg en interventies beschikbaar zijn en in onderlinge afstemming worden ingezet.

In het voorjaar van 2010 is het programma geëvalueerd. Hieruit is naar voren gekomen dat er met IKW veel is bereikt: de totstandkoming van een ketenbrede agenda, er zijn visiedocumenten opgesteld, structuurwijzigingen zijn in gang gezet en instrumenten zijn ontwikkeld. Concreet zijn er Centra voor Jeugd en Gezin (CJG's) gerealiseerd, het zorgaanbod is herijkt, stadsregionaal wordt gewerkt met een gezamenlijke verwijzindex (SISA), er is gezorgd voor ontmoeting en uitwisseling en deze ontwikkeling werd ondersteund, ook op lokaal niveau.

Toch is ook geconstateerd dat er nog veel te doen is. Bij de vervolgstap zal de blik meer gericht moeten worden op de uitvoering. Op de professionals die in hun dagelijkse praktijk de nieuwe manieren van

werken moeten integreren. Dit vraagt dat nu minder op structuurwijziging moet worden ingezet, maar meer op cultuurverandering. De hoofdthema's die werden benoemd, zijn het op orde krijgen van de CJG's, een goede aansluiting van de zorg op het onderwijs, de aansluiting van de lokale zorg op de geïndiceerde zorg en de toeleiding naar de zorg, inzet op ketensamenwerking en informatieuitwisseling en de doorontwikkeling van professionaliteit. Vandaar ook de titel "Zorg voor de toekomst".

1.2. Een nieuwe uitdaging in het regeerakkoord

In het regeerakkoord is, in lijn met het advies van de Parlementaire Werkgroep Toekomstverkenning Jeugdzorg, opgenomen dat alle taken op het gebied van jeugdzorg gefaseerd overgeheveld gaan worden naar de gemeenten. Hierbij gaat het om de jeugd-GGZ (zowel AWBZ als Zorgverzekeringswet), jeugdzorg, gesloten jeugdzorg, jeugdreclassering, jeugdbescherming en zorg voor licht verstandelijk gehandicapte jeugd (jeugd-LVG). Preventie en vrijwillige hulpverlening wordt in goede afstemming met gedwongen hulpverlening georganiseerd door (samenwerkende) gemeenten. Dat is de stelselwijziging die vanuit de Stadsregio sterk is bepleit en vormt het sluitstuk van de beweging die in stadsregionaal verband in gang is gezet. Dit is dus een enorme kans om een belangrijke vervolgstap te zetten.

1.3 Stadsregionale Beleidsagenda

In juli 2010 is door de wethouders jeugd van de stadsregio Rotterdam in het portefeuillehoudersoverleg verkend of en zo ja hoe, wij deze bestuursperiode gezamenlijk aan de slag willen gaan. Hieruit is naar voren gekomen dat de bestuurders een vervolgstap willen zetten in de ontwikkeling die met IKW in gang is gezet. Dit in de vorm van een gedeelde beleidsagenda waarin richting, acties, tijdpad en beoogde effecten worden benoemd. Onderdelen van deze agenda zullen op lokaal niveau moeten worden gerealiseerd maar andere onderdelen kunnen niet anders dan op stadsregionaal niveau worden aangepakt. Daarbij is benadrukt dat, waar in de vorige periode de nadruk heeft gelegen op structuurwijzigingen, nu zou het accent moeten liggen op de implementatie. We gaan aan de slag met "doen", zodat er maatschappelijke effecten zichtbaar worden.

Om met elkaar de inhoud van de beleidsagenda te verkennen is op 29 september 2010 een stadsregionale conferentie georganiseerd. Tijdens deze conferentie zijn wethouders jeugd, hun ambtenaren en de regionale en lokale partners uit het jeugdveld bijeen geweest om met elkaar van

gedachten te wisselen over de invulling van de stadsregionale beleidsagenda.

Tijdens de conferentie zijn de volgende thema's aan bod gekomen:

1. Doorontwikkeling Centrum voor Jeugd en Gezin
2. Aansluiting school en zorg
3. Aansluiting lokale zorg op jeugdzorg
4. Ketensamenwerking en informatievoorziening
5. Professionaliteit

Met alle belangrijke spelers in het veld is besproken vanuit welke visie we aan de slag zouden moeten gaan, welke strategische keuzes we willen maken, welke uitdagingen er liggen, welke maatschappelijke effecten we willen bereiken, welke resultaten we aan het einde van deze bestuursperiode zouden kunnen bereiken en zijn mogelijke oplossingsrichtingen aangedragen. Belangrijkste opbrengst is verder dat de aanwezigen de intentie hebben uitgesproken de komende jaren te blijven doorwerken aan deze gezamenlijke opgave. Daarnaast hebben de werksessies voorstellen opgeleverd, die benut zijn bij de opstelling van deze beleidsagenda.

Een belangrijke dimensie in de discussie was het teruggeven van de verantwoordelijkheid van het opvoeden aan de ouders, ook als het voor ouders minder gemakkelijk gaat. Hulp en ondersteuning moet er niet toe leiden dat ouders op een zijspoor worden gezet of tot pampieren en overnemen, maar moet er juist toe leiden dat ouders versterkt worden in hun kracht en zelfredzaamheid. Dit vraagt investering in verdere professionalisering van de uitvoering. Meer en beter contextgericht hulp verlenen gericht op het verstrekken van vaardigheden van het gezin. Maar daarnaast realiseren dat'er, ondanks alle investering, gezinnen blijven die chronische en dus langdurige zorg en monitoring nodig hebben. Op lange termijn is dit goedkoper dan steeds dezelfde gezinnen op andere (ontwikkelings-) momenten in zorg nemen als ware het een nieuwe' klant.

2. Wat streven we na met de beleidsagenda?

2.1. Waar we het voor doen

Onze beleidsagenda gaat er van uit dat alle kinderen in onze stadsregio er recht op hebben om gezond en veilig op te groeien, zodat zij hun talenten maximaal kunnen ontwikkelen. Uiteraard zijn ouders en verzorgers primair verantwoordelijk voor het opvoeden en opgroeien van hun kinderen. Een gezonde, veilige en stimulerende gezinssituatie, in welke vorm dan ook, met een goed netwerk van sociale relaties in de omgeving, vormt de beste basis om kinderen een goede start te geven.

Maar niet altijd zijn de voorwaarden voor zo'n jeugd aanwezig, soms raken draaglast en draagkracht van gezinnen uit evenwicht en wordt de ontwikkeling van kinderen verstoord of soms zelf bedreigd. Dan moeten professionals gaan opletten. Zo vroeg mogelijk signaleren van groeiende problemen en adequaat handelen kan onnodige escalatie voorkomen. Dan moet de noodzakelijke professionele hulp beschikbaar zijn. Een zo dicht mogelijk bij huis toegankelijk passend aanbod van effectieve interventies die bij de juiste problemen worden ingezet. Licht waar het kan en zwaar als het nodig is. Maar altijd hulp die zo veel mogelijk gericht is op het versterken van de zelfredzaamheid en op het weer in balans brengen van het kind en zijn gezin. De veiligheid van kinderen blijft daarbij wel altijd voorop staan.

2.2. Wat we willen bereiken

Het is ons streven dat alle kinderen en ouders die dat nodig hebben passende ondersteuning ontvangen. Dat risico's bij het gezond en veilig opgroeien zo snel mogelijk worden gesignaleerd en hulp en ondersteuning zo snel mogelijk worden ingezet. Dat problemen integraal en systeemgericht aangepakt worden, zo dicht mogelijk in de directe leefomgeving en gericht op het versterken van de eigen kracht van kinderen en gezinnen. Dat goede zorgcoördinatie ervoor zorgt dat instellingen niet langs elkaar heen werken en er wordt samengewerkt vanuit het principe van "één gezin, één plan". Dat toeleiding tot opvoedondersteuning maar ook zwaardere vormen van zorg, laagdrempelig toegankelijk is en efficiënt is georganiseerd. Dat er een aanbod is van toegesneden interventies die aansluit bij de vraag.

2.3. Wat staat ons te doen

Het bouwwerk om deze missie handen en voeten te geven staat grotendeels in de steigers. Met de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG) is

een infrastructuur neergezet die uit kan groeien tot dat Centrum dat, zo dicht mogelijk in de leefomgeving en in goede verbinding met het lokale netwerk in onderwijs, gezondheidszorg en welzijnswerk, de toegangspoort tot zowel de lokale als de gespecialiseerde hulp kan vormen. Waar overzicht wordt geboden over preventieve activiteiten in het lokale veld. Maar waar ook, zonder onnodige bureaucratische belemmeringen, kan worden geschakeld naar zwaardere vormen van zorg. Zorg die, met het netwerk van het CJG, in goed samenspel met lokale partijen en het sociale netwerk, kan worden ingezet.

Om die rol te kunnen spelen moet er nog wel het nodige gebeuren. De Stichting CJG Rijnmond zit nu nog midden in een fusiegolf en zal haar werkprocessen goed moeten inregelen. Tegelijkertijd zal het lokale CJG positie moeten verwerven in het plaatselijke netwerk. Vooral een goede link met de scholen, waar kan worden aangehaakt op een goede interne zorgstructuur, is daarbij van cruciaal belang. Gemeenten nemen het voortouw om in de lokale situatie partijen tot elkaar te brengen en afspraken te maken met het onderwijs over interne zorgstructuur.

En met de voorgenomen decentralisatie van de jeugdzorg in het verschiet, waarbij de toegang tot alle vrijwillige jeugdzorg, jeugd-GGZ en jeugd-LVG bij het CJG wordt belegd, komt er opnieuw een forse uitdaging bij. Dat geldt overigens in gelijke mate voor de partijen van de geïndiceerde zorg. Hier zullen we op stadsregionaal niveau het voortouw nemen om het transitieproces in gezamenlijkheid met de regiogemeenten in goede banen te leiden.

Maar met de evaluatie van Ieder Kind Wint is geconstateerd dat onze afspraken over zorgcoördinatie en het nut van instrumenten als bijvoorbeeld SISA op de werkvloer nog onvoldoende zijn doorgedrongen. En ook dat samenwerking over de grenzen van de eigen organisatie heen, nog lang niet altijd goed gaat. Daarom pakken we als gemeenten de handschoen op om in ons lokale veld de ketensamenwerking te gaan organiseren. Door partijen bij elkaar te brengen en verdere afspraken te maken. Door te bewaken dat die worden nagekomen, maar ook door ondersteuning te bieden bij de implementatie daarvan.

Van instellingen verwachten we dat zij hun medewerkers in staat stellen om hun rol in het samenstel van partijen rondom kinderen en gezinnen, te kunnen spelen. Door hen ruimte te bieden om beslissingen te nemen, maar ook door te investeren in professionaliteit die uitgaat van

samenwerken als één van de kerncompetenties. Door soms degene te zijn die de regisseur in een gezin is, en op andere momenten zich regisseerbaar op te stellen.

2.4. Resultaten boeken

We kunnen constateren, dat een beter en effectiever stelsel in de steigers staat. Het gaat nu om doorpakken, uitontwikkelen en zorgen dat de nieuwe werkwijze ook op de werkvloer wordt omarmd. Implementeren van beleid is een taai proces dat de nodige inzet van iedereen vraagt. Op lokaal niveau en op stadsregionaal niveau. In deze bestuursperiode moeten de resultaten zichtbaar kunnen gaan worden.

De afgelopen jaren nam de instroom in de zwaardere vormen van zorg toe en groeide het aantal onder toezichtstellingen. Dit willen wij keren. Door eerder, sneller en beter hulp en ondersteuning aan kinderen en ouders te bieden. Hiermee voorkomen we onnodig leed en zorgen we ervoor dat we met de beschikbare middelen uitkomen en het systeem betaalbaar houden. Meer inzet op vroege hulp, samenhang en verbinding van (gespecialiseerde) diagnostiek en toeleiding en een effectievere aanpak van problemen moet gaan leiden tot minder druk op de achterkant van het systeem, de zwaardere vormen van jeugdzorg en jeugd-GGZ. Daarom koersen we in deze periode op een trendbreuk, die we formuleren in de volgende resultaten.

Op 1 januari 2014 ontvangen meer kinderen en ouders sneller en effectiever opgroei- en opvoedondersteuning. Dit is merkbaar omdat:

1. Het aantal wachtenden op jeugdzorg is afgenomen.
2. Het beroep op gespecialiseerde zorg, zwaardere vormen van jeugdzorg en jeugd-GGZ is afgenomen.

3. Voortbouwen op de ontwikkeling

De bestuurders van de gemeenten en uit het jeugdveld hebben aangegeven te hechten aan het voortbouwen op de ingezette ontwikkelingen als het gaat om de CJG vorming, de aansluiting van de school op de zorg en de verbinding van de lokale zorg en de jeugdzorg. Er is aangegeven, dat voor de verbetering van de ketensamenwerking in het jeugdveld, nog het nodige te doen is ten aanzien van de informatiedeling tussen partners en de competenties van professionals. Belangrijk signaal uit het veld is, dat de inbedding van de visies in dialoog met de uitvoeringspraktijk moeten worden vormgegeven.

3.1 Doorontwikkeling Centra voor Jeugd en Gezin

Het visiedocument “Stap naar een sprong” (SNES) is in september 2007 gepubliceerd. In dit visiedocument is verwoord op welke wijze voor de stadsregio een laagdrempelig punt voor opvoed- en opgroeiondersteuning lokaal het best kon worden ingericht. Kern van het visiedocument is dat de vormgeving van het Centrum voor Jeugd en gezin (CJG) is gebaseerd op het klantperspectief: de doelen en resultaten voor ouders en kinderen zijn leidend bij de inrichting van het centrum.

Dat betekent voor de deelnemende organisaties in een lokaal CJG, dat zij tot een verregaande inhoudelijke samenwerking komen, zodat de klant geen “last” heeft van de verschillende organisaties die samen een CJG vormen. Het beeld naar buiten is één CJG, daarachter kunnen meerdere organisaties zo efficiënt mogelijk de dienstverlening aanbieden. Deze dienstverlening is volgens het visiedocument gebaseerd op 4 doelstellingen: het CJG is laagdrempelig en ondersteunend, er is zicht op jeugdigen en gezinnen, er wordt tijdig de juiste hulp geboden en dit volgens het principe “één gezin, één plan.

Het lokale CJG biedt jeugdgezondheidszorg en heeft een centrale rol bij de signalering en het monitoren van risicokinderen, het geven van informatie en advies aan ouders, het inzetten van interventies, voor zorgcoördinatie en zo nodig voor de verwijzing naar vormen van zorg en hulp, die niet (door de partners) in het CJG worden aangeboden.

Om de realisatie van lokale CJG's te bevorderen is de afgelopen twee jaar hard gewerkt. Inhoudelijk zijn de werkprocessen uitgewerkt, er is advies uitgebracht over huisvesting en spreiding en er is een huisstijl ontwikkeld. In 2010 is CJG Rijnmond van start gegaan. Op dit moment wordt in een deel van de regiogemeenten nog gewerkt aan de integratie 0 – 4 en 4 – 19

jarigen jeugdgezondheidszorg in deze organisatie. Alleen de gemeente Capelle a/d IJssel kiest er voor via een samenwerkingsrelatie van de betreffende organisaties de jeugdgezondheidszorg 0-4 en 4-19 jarigen op elkaar te laten aansluiten. Voor de realisatie van lokale CJG's zijn gemeenten lokaal ondersteund bij hun opgave. Procesbegeleiders zijn actief geweest die samen met de betreffende bestuurder, ambtenaren en lokale partners de planvorming hebben begeleid en uitgevoerd.

De opgroei- en opvoedondersteuning die door de medewerkers in het CJG kan worden ingezet, is versterkt door middel van de inzet van de tijdelijke RAS-middelen van de provincie Zuid-Holland. De stadsregio heeft een gezamenlijk plan gemaakt voor de inkoop van zorg, nazorg en deskundigheidsbevordering. Dit laatste houdt in dat medewerkers in het CJG worden getraind in samenwerken en zorgcoördinatie en CJG-coördinatoren/regisseurs worden ondersteund bij de invulling van hun taken.

Dit alles heeft er toe geleid dat nu in (bijna) alle stadsregionale gemeenten een CJG is geopend en integrale jeugdgezondheidszorg kan worden geboden. Bij de evaluatie van IKW is genoemd, dat we een eind op weg zijn, maar ook dat er in veel gemeenten nog niet is bereikt wat in SNES als einddoel staat beschreven. Daar gaan we deze periode verder aan werken.

Het streven is dat het lokale CJG binnen een gemeente een centrale rol krijgt bij het in beeld hebben en houden van (risico-) kinderen en het verbinden van zorg en hulp binnen een gemeente. Om die rol te kunnen spelen moet nog het nodige worden gerealiseerd:

1. Inbedding van uniform instrumentarium om aard en ernst van risico's te kunnen beoordelen;
2. De verdere uitrol van en de bevordering van het gebruik van ICT-hulpmiddelen als het Digitaal Dossier-JGZ (voorheen EKD), van SISA, en van het zorgcoördinatie dossier;
3. Uitwerking van een escalatieladder voor vastlopende casuïstiek;
4. Het organiseren van de samenwerking en verbinding van partners die binnen een CJG samenwerken,
5. Het organiseren van samenwerking en verbinding van partners die in de gemeente samenwerken; waaronder de verbinding met de Zorg Advies Teams van het onderwijs en de GOSA's voor risico jeugd en indien aanwezig het lokale zorgnetwerk voor de volwassenenketen;

6. Verbinding van het CJG met het veiligheidshuis dan wel de veiligheidsketen;
7. Het maken van afspraken over informatieuitwisseling en zorgcoördinatie;
8. Het maken van inkoopafspraken tussen gemeenten en CJG Rijnmond.

Er moet dus nog het nodige gebeuren om het lokale CJG die centrale rol te laten vervullen die hen wordt toebedacht. Het management van de samenwerkende partners in het CJG zal de interne werkprocessen moeten aanpakken en daar de eerste tijd de handen vol mee hebben. Het is van belang dat gemeenten hun CJG nadrukkelijk in de rol positioneren voor het maken van samenwerkingsafspraken met de partners, die zich met het CJG zullen moeten verbinden.

Maar daarmee zijn we er niet. In het regeerakkoord wordt het CJG aangewezen als de plek waar op termijn alle toewijzing van vrijwillige interventies, zowel de lokale als die van de jeugdzorg als de jeugd-GGZ en de jeugd-LVG zal moeten plaatsvinden. Als we een proeftuin willen, zal daarop dus moeten worden voor gesorteerd. Hierop gaan we verder in, in paragraaf 3.3.

3.2. Aansluiting school en zorg

Het verbinden van scholen aan de zorgpartners is een grote klus door de veelheid aan locaties, besturen, denominaties en ondersteunende organisaties die verbonden zijn aan het onderwijs. In het visiedocument "Vinden, verbinden en versterken" (VVV) wordt beschreven hoe de aansluiting tussen scholen en de zorg kan worden ingericht. Er wordt toegelicht hoe er oplopend leerlingenzorg kan worden geboden en gestructureerd in relatie tot de opdracht van de school en de gemeente. Scholen kunnen zich hierdoor richten op de leerlingen waarvoor zij zelf een oplossing kunnen bieden. Leerlingen en hun ouders die zorg nodig hebben die verder reikt dan de schoolmogelijkheden kunnen hulp en ondersteuning krijgen via Zorg Advies Teams (ZAT's), de schoolverbonden zorgstructuur. Het ZAT is een casuïstiek overleg en is de verbindende schakel tussen school en zorg en hulp.

In de stadsregio zijn drie pilots in het basis- en voortgezet onderwijs uitgevoerd om VVV te toetsen aan en in de praktijk. Van deze pilots is een evaluatierapport gemaakt. De conclusie was dat de voorstellen van VVV voor de inrichting van zorgstructuren voor het onderwijs voldoende mogelijkheden biedt om hulpvragen te beantwoorden. Er ligt dus een goed

model klaar. De afgelopen periode heeft vooral de nadruk heeft gelegen op de ontwikkeling van de CJG's. Nu de resultaten van de pilots VVV bekend zijn, heeft de ontwikkeling van de ZAT's een hoge prioriteit.

Tijdens de conferentie is door de schoolbesturen en de WSNS-verbanden beklemtoond, dat men zo snel mogelijk aan de slag wil met de verdere vormgeving en de inrichting van de ZAT's. De rol van de gemeente is hier van belang om de scholen, het CJG en de zorgpartijen op lokaal niveau op elkaar te binden. De Lokale Educatieve Agenda (LEA) kan als middel dienen om lokaal deze afspraken vast te leggen.

Om te zorgen dat kinderen de juiste zorg krijgen, zal bij twijfel of zwaardere zorg nodig is, zo snel mogelijk een goede diagnose moeten worden gesteld, liefst zo dicht mogelijk bij huis. Door het verbinden en bundelen van diagnostische capaciteit aan het CJG/ZAT kan een efficiëntere en effectieve zorgtoeleiding worden gerealiseerd. Dit is een opgave die verder reikt dan lokale grenzen vanwege het capaciteitsvraagstuk en de regionale werkgebieden van de zorgaanbieders, jeugd-LVG en jeugd-GGZ. Hierover zullen dus op stadsregionaal niveau afspraken gemaakt moeten worden.

Dit leidt tot de volgende agenda:

1. In samenwerking met het onderwijs de interne zorgstructuur op school doorontwikkelen;
2. In samenwerking met het onderwijs (en onderwijsverbanden) het opzetten dan wel doorontwikkelen van bovenschoolse ZAT's in aansluiting op het CJG;
3. In samenwerking met het onderwijs (en onderwijsverbanden) het professionaliseren van de ZAT's voor het kunnen voeren van casuïstiek overleg;
4. Het realiseren van verbinding met passend onderwijs en integraal indiceren ten behoeve van gebundelde zorgtoeleiding;
5. Het maken van afspraken met de aanbieders van zorg om tot snelle diagnosestelling dicht bij huis te komen.

3.3. Verbinding lokale zorg en jeugdzorg

De stadsregio Rotterdam is landelijk voorloper in het bijeen brengen van lokale zorg en geïndiceerde zorg. Het voornemen van het nieuwe kabinet om over te gaan tot decentralisatie van jeugdzorg, jeugd-GGZ en jeugd-LVG naar de gemeenten biedt hiervoor nieuwe kansen. De tijdlijn die het nieuwe kabinet kiest voor een

dergelijke stelselwijziging is 2018. De stadsregio opteert nadrukkelijk voor een pilot, vooruitlopend op wetswijziging. De afweging en argumentatie voor de inrichting van een stelselwijziging op rijksniveau kan vanuit de uitkomsten van deze stadsregionale pilot worden gevoed.

De wijziging van verantwoordelijkheden moet samengaan met de beschouwing op het zorgaanbod en de aansluiting van de ondersteuning bij problemen op andere leefgebieden. Hierbij is nadrukkelijk de aansluiting van lokale zorg en jeugdzorg aan de orde. Het totale zorgaanbod is gericht op lichte tot en met zware problematiek, omdat er gewerkt wordt vanuit vraaganalyse en vraagontwikkeling. In deze tijd van bestendige problematiek, maar krimpende budgetten moet er nog duidelijker worden ingezet op het efficiënter en effectiever inzetten van alle beschikbare middelen. Dit komt ook tot uiting in het stadsregionale uitvoeringsprogramma dat jaarlijks voor jeugdzorg wordt opgesteld. Hierbij gaat het niet om het afschuiven van verantwoordelijkheden, maar juist om het verbinden van mogelijkheden. Het bundelen van diagnostiek, het realiseren van gezamenlijke zorgarrangementen vanuit het onderwijs, de zorg, de (jeugd)GGZ, (jeugd)LVG, maar ook de aansluiting van de aanpalende terreinen uit de Wmo zijn daarbij belangrijke uitdagingen.

Wij willen als stadsregio proeftuin zijn in het kader van de stelselwijziging, zodat we met onze ambities snel aan de slag kunnen. Dat betekent:

1. Het doen van een onderzoek om de randvoorwaarden voor de proeftuin in beeld te krijgen;
2. Het voeren van een lobby richting rijk om ruimte te krijgen voor een proeftuin en om dit onder de juiste condities te kunnen realiseren;
3. Het uitvoeren van de proeftuin ten behoeve van de stelselwijziging;
4. Het uitwerken van een aansturingsstructuur (organisatiegraad, beleid en financiering) voor de effectieve en efficiënte inzet van de gedecentraliseerde budgetten voor jeugdzorg, jeugd-GGZ en jeugd-LVG;
5. Het ontwikkelen van een gedecentraliseerde diagnosestelling en een laagdrempelige, integrale toeleiding naar zorg vanuit het CJG in een goede verbinding met het onderwijs (lokale zorg, AWBZ, J-LVG, jeugdzorg);
6. Het ontwikkelen van zorgarrangementen waarbij zorg en onderwijs samen worden gebracht.

Dit zijn bij uitstek opgaven om in gezamenlijkheid, dus op stadsregionaal uit te voeren.

4. De professional centraal

Hoewel met bovengenoemde acties de complexiteit van het jeugdveld wordt teruggedrongen en verbinding tussen sectoren wordt bevorderd, zal samenwerking over de scheidslijnen van organisaties heen, altijd noodzakelijk blijven. Daarom zijn ketensamenwerking, informatiedeling en professionaliteit belangrijke thema's.

4.1. Ketensamenwerking en informatiedeling

Om een integrale aanpak van problemen en "één gezin, één plan" vorm te kunnen geven, zullen professionals uit verschillende sectoren, over de scheidslijnen van hun organisaties heen, moeten samenwerken. Verschillen in cultuur en taal, onbekendheid met elkaars mogelijkheden en onmogelijkheden en soms diep geworteld wantrouwen belemmeren nog te vaak een productieve samenwerking. Verder is er in het werkveld nog steeds veel verwarring over wat wel en niet mag rondom gegevensuitwisseling, en waar en wanneer meldingen over zorgwekkende situaties of kindermishandeling moeten worden gedaan.

Samenwerkingsverbanden als ZAT's en GOSA's organiseren de samenwerking maar handelingsverlegenheid is aanwezig. Daarom zal de komende tijd, naast een verdere implementatie, hard gewerkt moeten gaan worden aan de vergroting van de slagkracht van deze samenwerkingsverbanden.

In het gedifferentieerde veld van partijen die zich met jeugd en gezinnen bezig houden, is de regierol van de gemeenten van cruciaal belang. Bestuurders kunnen knelpunten in de samenwerking inventariseren en oplossen. Knelpunten die op het niveau van de stadsregio moeten worden opgelost, worden geagendeerd in het portefeuillehoudersoverleg Jeugdzorg.

Daarnaast bevat de wijze van subsidiëren van instellingen vaak geen prikkel tot samenwerking. Instellingen worden afgerekend op "output", doorgaans vertaald naar aantal individuele trajecten. Een integrale aanpak van problemen, soms voor hele gezinnen, wordt vaak belemmerd door financiële schotten die we zelf creëren. De aankomende tijd gaan we op zoek naar goede voorbeelden van subsidievoorwaarden die instellingen afrekenen op maatschappelijk effect, samenwerking stimuleren en ontkokerde inzet van hulp faciliteren.

Voor de beleidsagenda betekent dit:

1. Gemeenten nemen het voortouw om knelpunten in de samenwerking te inventariseren en op te lossen;
2. Gemeenten zoeken gezamenlijk vormen van subsidiëren die samenwerking faciliteren;
3. Het ontwikkelen van prestatie-indicatoren;
4. Het ontwikkelen van outcomedoelstellingen;
5. Het maken van afspraken met onze zorgpartners over de ontschotting van budgetten.

4.2. Doorontwikkeling professionaliteit

Het algemene gevoel bij de evaluatie van IKW was dat nu de visies zijn ontwikkeld en de structuren staan het tijd is om te gaan "doen". Dit richt de blik op de professionals in de uitvoering die zich bezig te houden met het kind en zijn gezin. Zij zijn het die moeten gaan doen wat in de visies en structuren is belegd. Zij moeten nieuwe werkwijzen in hun handelen gaan integreren. Daarmee veranderen ook de eisen die aan onze professionals worden gesteld. Het doorontwikkelen van de professionaliteit wordt als een zeer belangrijk thema gezien.

Dit onderwerp is ook in de conferentie besproken. Daaruit zijn de volgende aandachtspunten geformuleerd:

- a) Het beleid ten aanzien van de rol en functie van deskundigheidsbevordering is een gezamenlijke opgave in de stadsregio;
- b) Deskundigheidsbevordering is nodig om de beleidsvisie op de werkvloer te kunnen laten landen;
- c) Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de professional moeten tegen die achtergrond onder de loep worden genomen;
- d) Professionaliteit betekent dat wordt samengewerkt met partijen binnen en buiten de eigen organisatie
- e) Professionals kunnen generalistische of specialistische opvoed- en opgroei ondersteuning bieden, zodat er hulp en zorg beschikbaar is voor lichte tot zware problematiek.

Het werkveld zelf zal de professionalisering van hun werkers ter hand moeten nemen om nieuwe werkwijzen op de werkvloer verankerd te krijgen. Een uitdagende oproep die op de conferentie opklonk was om een substantieel deel van de opleidingsbudgetten van organisaties te bundelen en te investeren in een gezamenlijk nascholingstraject voor professionals die in de dagelijkse praktijk in goed samenspel de nieuwe werkwijzen vorm

moeten gaan geven. Hierover zal op stadsregionaal niveau het gesprek met de instellingen worden aangegaan.

Opleidings- en onderzoeksinstituten spelen een sleutelrol bij het laten aansluiten van opleidingen bij de werkvloer en de veranderingen die hierin plaatsvinden. Daarom wordt samenwerking gezocht met het onderwijsveld voor de jeugdprofessional en met onderzoeksinstellingen die in het jeugdveld actief zijn. Dit vanuit de volgende agenda:

- Aanpassen van de inhoud van de opleidingen aan de nieuwste inzichten uit de beroepspraktijk en het aanleren van de benodigde competenties van de professional om hierop in te kunnen spelen;
- Het nemen van initiatieven voor het vertalen van nieuwe inzichten uit praktijkgericht- en wetenschappelijk onderzoek naar innovatieve projecten ter bevordering van de professionalisering;
- Gezamenlijk organiseren van werkveldconferenties rond actuele thema's in de jeugdsector.
- Een bijdrage leveren aan de (bij)scholingsbehoefte van de organisaties in de zorgsector.

Hiervoor gaan we het volgende doen:

1. Het verkennen van samenwerking met de opleidingsinstituten;
2. Het opstellen van samenwerkingsafspraken over het te voeren beleid.

5. Hoe gaan we de beleidsagenda uitvoeren?

5.1. Eén voor allen en allen voor één.

Bij aanvang van IKW is door een ieder de urgentie gevoeld zich in te zetten voor het optimaliseren van het jeugdveld. Geen enkele partij had de mogelijkheid alleen deze verandering te realiseren. De nood tot samenwerking was hoog, dit werd gesteund door een positief financieel klimaat. De afgelopen periode is geleerd dat naast samenwerking besluitvorming helderder geregeld moet zijn.

In deze tijd van krimpende budgetten en steeds zichtbaar wordende problematiek moeten we het gevoel van één voor allen, allen voor één blijven stimuleren. We kunnen hierbij gebruik maken van nieuwe kansen binnen bestaande regelgeving en door voort te borduren op de slag naar meer efficiency en effectiviteit. Dit vraagt creativiteit en originaliteit van alle betrokkenen, de durf te kiezen en niet alleen te schaven, maar ook te schrappen, zodat er ruimte komt voor vernieuwing.

Deze periode werken we er naar toe daadwerkelijk de maatschappelijke effecten van onze inspanningen terug te zien. De veranderingen die we beogen kunnen gemakkelijk worden vergeleken met het stoppen en keren van een mammoettanker. Want dat is precies wat we willen. Een onomkeerbaar proces, dat wel even duurt, maar uiteindelijk ons daar brengt waar we heen wilden. Daarvoor zal zowel op lokaal als op stadsregionaal niveau het nodige moeten gebeuren.

Bovengeschetste beleidsagenda geeft op hoofdlijnen aan wat we gaan doen en wat we willen gaan bereiken. Maar om daar te komen zullen we de beleidsagenda verder moeten gaan invullen. De initiatieven die lokaal tot uitvoering dienen te komen, moeten verankerd worden in het lokale gemeentelijke jeugdbeleid. Daarnaast zal op stadsregionaal niveau uitwerking moeten worden gegeven aan de initiatieven die daar moeten worden genomen.

Het portefeuillehoudersoverleg Jeugdzorg dient om de agenda met gezamenlijke inspanningen te benoemen, gemeenschappelijke lokale problemen van een oplossing te voorzien en de voortgang te monitoren. Dit alles binnen de lokale verantwoordelijkheden en mogelijkheden, zowel op beleidsmatig als financieel gebied. Hierbij moet ruimte zijn om de gekozen termijnen voor uitvoering en/of acties in samenspraak en overleg bij te stellen. Uiteraard zal daarbij rekening worden gehouden met stadsregionale en lokale besluitvormingsprocessen.

De aansluiting met de regionale ambtenarenvertegenwoordiging is geregeld door het ambtelijk overleg, dat deels wordt ingevuld met de voorbereiding van het bestuurlijk overleg, deels het karakter heeft van intervisie en kennisdeling. In 2010 is begonnen met het samenbrengen en overlappen van de agenda's van de bestuurlijke en ambtelijke overlegtafels jeugd en volksgezondheid. Hierdoor wordt het mogelijk de inhoudelijke agenda's op elkaar af te stemmen en indien nodig ook onderwerpen in aanwezigheid van beide portefeuillehouders aan de orde te laten komen.

Het belang van meepraten, meedenken en meedoen van onze uitvoeringpartners wordt van groot belang geacht. Zij zijn het die in hun organisaties werkwijzen zullen moeten gaan aanpassen. Om de band tussen beleid en uitvoering te borgen zullen een aantal voor relevante sectoren representatieve directeuren/bestuurders gevraagd worden zitting nemen in een expertgroep. Hieraan nemen vertegenwoordigers deel uit het brede jeugdveld en de opleidingsinstituten: jeugdzorg, jeugdgezondheidszorg, jeugd-GGZ, jeugd-LVG, onderwijs, politie, zorgkantoren, RvdK en het welzijnswerk. Periodiek komt deze expertgroep onder voorzitterschap van de portefeuillehouder jeugd van Rotterdam bijeen. Doel van deze bijeenkomsten is het uitwisselen van relevante ontwikkelingen en deze ontwikkelingen vertalen naar acties voor het veld dat zij vertegenwoordigen. Daarnaast is de expertgroep als collectief verantwoordelijk voor het bedenken van oplossingen voor gesignaleerde knelpunten in de ketensamenwerking.

5.2. De organisatie

Zoals gezegd vraagt de ontwikkeling en uitvoering van de beleidsagenda zowel op lokaal niveau als op stadsregionaal niveau om actie. Op lokaal niveau zijn gemeenten verantwoordelijk om de noodzakelijke initiatieven te initiëren en de uitvoering tot stand te laten komen. Op stadsregionaal niveau zal een programmamanager met ondersteuning vanuit het apparaat van de GGD Rotterdam-Rijnmond de stadsregionale acties ter hand nemen. Verder zal van hieruit zorg worden gedragen voor het bijeenbrengen van gemeenten, zodat acties op elkaar af worden gestemd en onderlinge leerprocessen vorm kunnen krijgen.

5.3. Communicatie

Van groot belang is dat we transparant communiceren over de stappen die we al gezet hebben en nog willen zetten. We zijn met een grote operatie bezig waarbij duizenden professionals betrokken zijn.

We kiezen er voor om meer dan tot nu toe beleid in samenspraak met het werkveld uit te werken. Daar zit de kennis van de knelpunten maar daar zitten ook de kiemen van de oplossingen. Hierbij kunnen we ook leren van elkaar en draagvlak creëren voor mogelijke oplossingen. Goede afstemming over de uitvoering tussen lokale en stadsregionale acties is daarbij van essentieel belang.

Naast de bestaande bestuurlijke en ambtelijke gremia gaan we onderzoeken of de inzet van media ons hierbij kunnen helpen. Daarbij wordt ook gekeken of, naast professionals, ook ouders en jongeren kunnen worden betrokken.

Wat kunnen we met elkaar delen:

- a) Beleidsproces: een overzicht van het gehele traject in een tijdsbalk. Per fase kunnen deelnemers in een bepaalde vorm hun bijdrage leveren. In de tijdsbalk is zichtbaar hoe het proces zich ontwikkeld heeft en wat de komende beslismomenten zijn;
- b) Informatievoorziening: deel achtergrondinformatie, rapporten en data, zodat deelnemers zich kunnen verdiepen in de materie en uitspraken kunnen nagaan en controleren. Zo heeft iedereen een gelijke startpositie;
- c) Discussieforum: parallel aan de inbreng die in het beleidsproces (de tijdsbalk) geleverd kan worden, moet er ook ruimte zijn voor deelnemers om vrij te discussiëren over het traject. Op deze manier ontstaat een community rond het beleidsonderwerp;
- d) Discussies die relevant zijn voor het beleidsproces, kunnen worden verzameld.
- e) Over het proces: tips om het beleidsproces zelf te verbeteren zijn ook welkom, bijv. mensen met relevante kennis of online communities die betrokken kunnen worden,
- f) Interne samenwerkruimte: zorgen voor een interne omgeving waar de betrokkenen die het proces begeleiden, kunnen afstemmen. Daar kunnen betrokkenen over organisatiegrenzen heen samenwerken, maar kunnen ook interne besluiten worden voorbereid en vastgelegd.

Dit leidt tot de volgende acties:

1. Maken van een keuze welke media ons kunnen helpen bij de lokale en stadsregionale communicatie;

2. Uitwerking van de gemaakte keuze in een communicatieaanpak met daarin opgenomen de taken, rollen en bevoegdheden op lokaal en stadsregionaal niveau.

6. De uitvoering

De uitvoering van alle plannen in de komende drie jaar is een enorme opgave. Hierin zullen de gemeenten met elkaar en individueel een flinke prestatie moeten leveren.

In de conferentie is aangegeven dat er ruimte moet zijn voor beleidsbijstelling en het bijsturen van de planning, bijvoorbeeld als er sprake is van veranderende omstandigheden. In het portefeuillehoudersoverleg staan we tenminste drie keer per jaar bij de voortgang stil zodat waar nodig aanpassingen kunnen worden besproken en worden doorgevoerd.

In dit hoofdstuk wordt nader ingevuld welke hoofdthema's en activiteiten worden ondernomen, wat verantwoordelijkheid voor de uitvoering betekent en hoe we deze kunnen verdelen, wie ondersteuning biedt, waar besluitvorming plaatsvindt, op welke termijn de activiteiten worden uitgevoerd en hoe de financiering is geregeld.

Dit alles is in matrix samengevat en biedt ons de contouren om de komende jaren met elkaar aan de slag te gaan.

6.1. De gekozen hoofdthema's en activiteiten

Na afronding van de evaluatie van Ieder Kind Wint is een aantal punten naar voren gekomen die door de wethouders, de ambtenaren en de organisaties in het jeugdveld naar voren zijn gebracht als nog openstaand. Dit zijn de doorontwikkeling van het CJG, de aansluiting school en zorg en de verbinding lokale zorg en jeugdzorg. Daarnaast zijn er een tweetal onderwerpen benoemd, die als een rode draad door de drie thema's gaan namelijk ketensamenwerking en informatievoorziening en de doorontwikkeling van de professionaliteit

In de conferentie van 29 september 2010 hebben we deze punten als hoofdthema's benoemd en met elkaar verdiept wat we moeten ondernemen om echt aan het werk te zijn om een maatschappelijk effect te bereiken. In de beleidsagenda is aangegeven uit welke context de punten naar voren zijn gekomen en wat ons te doen staat.

Deze activiteiten kennen verschillende uitwerkingsfases zoals beleidsontwikkeling, (verdere) implementatie, procesbegeleiding en uitvoering.

6.2. Wie is verantwoordelijk

Het met elkaar, op stadsregionaal niveau, vaststellen van een beleidsagenda is geen vrijblijvende aangelegenheid. De agenda moet aanzetten tot actie. De betrokkenen bij deze agenda moeten aanspreekbaar zijn op het handelen en kunnen toelichten wat er is gedaan. We hebben ook de verplichting om de aan ons toevertrouwde taken met een maximum aan praktische effectiviteit en efficiëntie uit te voeren. Hierin staan we niet alleen. In dit samenspel van individuele, gemeentelijke maar ook gemeenschappelijke, stadsregionale verantwoordelijkheden is het belangrijk dat we elkaar versterken en ondersteunen. Dit zal betekenen dat wellicht de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van een taak bij de gemeenten ligt, maar dat vanuit een gemeenschappelijk belang wordt voorzien in ondersteuning en begeleiding. Voor de onderwerpen die een gemeenschappelijk karakter kennen, zal in overleg op ambtelijk en bestuurlijk niveau worden bepaald wat er nodig is voor de verdere uitwerking en hoe dat gaat plaatsvinden. Hierbij zal gebruik worden gemaakt van de bestaande overlegstructuren.

6.3. Wie biedt ondersteuning

Er ligt een omvangrijke klus, die lokaal en gezamenlijk moet worden opgepakt. We gaan elkaar ondersteunen door het bieden van intervisie, het delen van goede ervaringen en leermomenten in deze regio en daarbuiten. We zoeken samenwerking met kenniscentra en opleidingsinstituten en we kunnen leren van de ervaringen van andere samenwerkende regio's. De GGD/stadsregio Rotterdam zal een rol vervullen om deze ontmoetingen te faciliteren.

In de afgelopen jaren is goede ervaring opgedaan in het faciliteren van procesondersteuning op lokaal niveau. Ook in deze periode zullen we waar noodzakelijk procesondersteuning inzetten¹. Het uitontwikkelen van beleidsvraagstukken wordt zoveel mogelijk binnen de bestaande lokale ambtelijke capaciteit en de ambtelijke capaciteit voor de stadsregionale jeugdzorgtaken uitgevoerd. In incidentele gevallen wordt op bovenlokaal niveau de ontwikkelingen ondersteund door extra capaciteit¹.

Naar verwachting zal het rijk ondersteuning gaan bieden bij de transitie van de jeugdzorg. De aard en omvang van deze ondersteuning is vooralsnog niet bekend. Op welke wijze de stadsregio Rotterdam hiervan kan profiteren valt daarom in een later stadium te bezien.

---

¹ Mits hierin voorzien kan worden binnen de financiële mogelijkheden.

6.4. Waar en waarover vindt de besluitvorming plaats

Bij de uitvoering van de beleidsagenda hoort ook passende besluitvorming en goedkeuring over start, voortgang, afronding en de beleidstandpunten ten aanzien van de actiepunten. Hiervoor zijn voor de verschillende onderwerpen, verschillende gremia van toepassing, namelijk de lokale colleges en gemeenteraden, het portefeuillehouders overleg Jeugd, het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur van de stadsregio Rotterdam, en de Raad voor Publiek Belang van het CJG Rijnmond. Zover als mogelijk is er nu een indeling gemaakt waar welke onderwerpen, indien van toepassing, ter besluitvorming zullen voorliggen. Als er sprake is van voortschrijdend inzicht of veranderende omstandigheden moet er natuurlijk opnieuw worden bekeken of en waar besluitvorming moet plaatsvinden. De plek om eventuele wijzigingen te bespreken is het portefeuillehoudersoverleg Jeugd.

6.5. Hoe gaan we dit financieren

Voor de uitvoering moet worden gekeken naar verschillende bronnen van financiering. Voor lokale ontwikkelingen zijn gemeenten aan zet om keuzes te maken over het vrijmaken van middelen of waar nodig middelen te herschikken. De mate waarin dit mogelijk is, is afhankelijk van de lokale gemeentelijke financiële situatie een en ander in samenhang met de voorgenomen landelijke bezuinigingen. Voor procesondersteuning is een beperkt ontwikkelingsbudget beschikbaar om lokaal te voortgang te bevorderen². Ditzelfde werkbudget moet worden aangewend om stadsregionale opgaven te voorzien van voortgang indien de bestaande ambtelijke capaciteit voor de stadsregionale jeugdzorgtaken dit niet kan opvangen. Bij de aansluiting van school en zorg hebben de schoolbesturen en samenwerkingsverbanden een verantwoordelijkheid. Deskundigheidsbevordering is een verantwoordelijkheid van de betrokken uitvoerende organisaties. De activiteiten die vanuit de beleidsagenda worden gestart voor de oriëntatie op de inhoudelijke, organisatorische, financiële en bestuurlijke vormgeving van de jeugdzorg zullen uit stadsregionale middelen worden gefinancierd.

Een andere invalshoek is de financiering van de zorg aan jeugdigen en hun ouders. Dit komt op een andere manier aan de orde en wel in procesmatige zin. De inzet van de middelen op lokaal en stadsregionaal

---

² Mits hiervoor middelen kunnen worden vrijgemaakt binnen de vrije ruimte van het RAS budget in 2011 en 2012.

niveau van lokale zorg, jeugdzorg, Jeugd-LVG, Jeugd-GGZ en zorg uit het onderwijs wordt onderwerp van uitwerking onder de aansluiting lokale zorg en jeugdzorg en daarmee de pilot jeugdzorg.

6.6 De looptijd van de beleidsagenda

De beleidsagenda kent een looptijd van 2010 tot 2014. Effectief zullen we ons richten op de jaren 2011, 2012 en 2013 voor de uitvoering van de agenda. In 2014 worden de inspanningen geëvalueerd. De doorontwikkeling van het CJG en de aansluiting van de scholen op de zorg is een lokale verantwoordelijkheid. We hebben een groot belang, dat op deze lokale ontwikkelingen in 2011 een flinke voortgang wordt geboekt. Alleen dan kunnen we de aansluiting van de lokale zorg op de jeugdzorg gaan verbeteren, zodat we kunnen komen tot snellere en eerdere zorg aan kinderen en hun gezinnen. Dit is een belangrijke voorwaarde om in de stadsregio een proeftuin in het kader van de stelselwijziging te kunnen uitvoeren. Indien alle plannen rondom de herziening doorgang vinden dan zullen we ons vanaf 2012 in de uitvoering gaan richten op de transitie.

6.7. De activiteiten samengevat

Hieronder is een samenvatting gemaakt van alle zaken die van belang zijn bij de uitvoering van de beleidsagenda. Indien van toepassing worden gedurende de looptijd van deze agenda de activiteiten nader voorzien van een uitwerking om te komen tot realisatie. Dit gebeurt in overleg en samen met betrokkenen. Met name is dit van belang indien de uitwerking afhankelijk is van lokale, gemeentelijke middelen. Gezien de huidige financiële omstandigheden vergt dit gepaste voorzichtigheid.

De volgende afkortingen zijn gebruikt:

PHO = portefeuillehoudersoverleg Jeugd

Lokaal= gemeentelijke colleges en gemeenteraden

Gem. keuze = gemeentelijke keuze

RvPB = Raad van Publiek Belang CJG Rijnmond

DB SRR = Dagelijks Bestuur stadsregio Rotterdam

AB SRR = Algemeen Bestuur stadsregio Rotterdam

GGD = uitvoerder van de jeugdzorgtaken en ondersteuner IKW II

AB OGZ RR = Algemeen Bestuur gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheid Rotterdam-Rijnmond

Hoofdthema's	Activiteiten	Wie is verantwoordelijk voor uitvoeren van activiteit	Wie biedt ondersteuning	Waar wordt verantwoording afgelegd	Besluitvorming over	Financiering	2011	2012	2013
1. CJG									
	1. Inbedding van uniforme risicotaxatie	GGD / CJG Rijnmond / Gemeenten	GGD	PHO	-	Ontwikkelings budget	X		
	2. Inbedding van DD-JGZ, SISA, zorgcoördinatiedossier	CJG- Rijnmond	GGD	PHO / RvPB	-	Gem. keuze	X		
	3. Uitwerking van escalatieladder	Gemeenten	GGD	Lokaal	-	Gem. keuze/ Ontwikkelings budget tbv procesonders teuning	X		
	4. Bevorderen samenwerking partners in CJG	Gemeenten	GGD	Lokaal	-	Gem. keuze	X		
	5. Bevorderen samenwerking ZAT-GOSA (en evt LZN)	Gemeenten	GGD	PHO	-	Ontwikkelings budget tbv procesonders teuning	X		
	6. Verbinding van het CJG met het veiligheidshuis/veiligheidsketen	Gemeenten	GGD	Lokaal / PHO	relatie	Gem. keuze	X	X	
	7. Afspraken informatieuitwisseling en zorgcoördinatie	Gemeenten	GGD	PHO	Convenant tbv informatieuitwisseling	Ontwikkelings budget tbv procesonders teuning	X		
	8. Inkoopafspraken tussen gemeenten en CJG Rijnmond	Gemeenten / CJG Rijnmond	GGD	RvPB	Inkoopafspraken	Gem. keuze	X	X	X
2. School- zorg									
	1. Doorontwikkeling van interne zorgstructuur op school	Onderwijs	Gemeenten / GGD	Lokaal	-	Gem. keuze	X		
	2. Opzetten/doorontwikkeling van ZAT's in aansluiting op het CJG	Gemeenten / onderwijs	GGD / CJG Rijnmond	PHO	VVV als leidend document	Gem. keuze/ Werkbudget procesondersteuning (*)	X	X	
	3. Professionaliseren van ZAT's	Gemeenten	GGD	PHO	-	Gem. keuze Werkbudget procesondersteuning (*)	X		
	4. Verbinding realiseren met passend onderwijs en integraal indiceren	GGD	GGD	DB SRR / PHO	Beleidscontext	GGD		X	

Hoofdthema's	Activiteiten	Wie is verantwoordelijk voor uitvoeren van activiteit	Wie biedt ondersteuning	Waar wordt verantwoording afgelegd	Besluitvorming over	Financiering	2011	2012	2013
	5. Afspraken met de zorgaanbieders tbv snelle diagnosestelling	GGD / SRR	nntb	DB SRR / PHO	Beleidscontext	SRR		X	X
3. Lokale zorg- Jeugd zorg									
	1. Onderzoek tbv proeftuin	GGD / SRR	-	DB SRR / PHO	Uitvoeren proeftuin	SRR	X		
	2. Lobby financiering en proeftuin	GGD / SRR	-	DB SRR / PHO	-	SRR	X		
	3. Uitvoeren van een proeftuin in het kader van een mogelijke stelselwijziging	GGD / SRR / gemeenten	Rijk	DB / AB SRR / PHO	Uitkomsten van proeftuin	SRR		X	
	4. Ontwikkelen organisatorisch model financiering en beleidsvorming tbv zorg	GGD / SRR / gemeenten	Rijk	DB SRR / PHO / lokaal	Organisatorisch model financiering en beleidsvorming	SRR		X	X
	5. Ontwikkelen van een integrale toeleiding naar zorg (gemeente, onderwijs, AWBZ, J-LVG, jeugdzorg)	Gemeenten / GGD	NJI, branceorganisaties	DB SRR / PHO / lokaal	Toeleidingsmodel	SRR, Gem.keuze Onderwijs		X	X
	6. Ontwikkelen van handelingsgerichte, integrale onderwijs-zorgarrangementen.	GGD	-	DB / AB SRR / PHO / lokaal	Financiering zorgarrangementen	SRR Gem. keuze Onderwijs	X	X	X
4. Keten samenwerking en informatiedeling									
	1. Oplossen knelpunten	Gemeenten / jeugdveld	GGD	Lokaal / PHO	Nntb	Gem. keuze	X	X	X
	2. Bevorderen samenwerking	Gemeenten / jeugdveld	GGD	Lokaal / PHO	Nntb	Gem. keuze	X	X	X
	3. Ontwikkelen prestatieindicatoren	gemeenten / GGD	GGD, VNG derden	Afhankelijk van betrokken organisaties PHO AB OGZRR RvPB DB/AB SRR	Prestatieafspraken en uitvoeringstaken.	SRR / Rotterdam	X		
	4. Ontwikkelen outcomedoelstellingen	GGD / gemeenten	Derden	Afhankelijk van betrokken organisaties PHO AB OGZRR RvPB DB/AB SRR	Prestatieafspraken en uitvoeringstaken	SRR / Rotterdam	X		

Hoofdthema's	Activiteiten	Wie is verantwoordelijk voor uitvoeren van activiteit	Wie biedt ondersteuning	Waar wordt verantwoording afgelegd	Besluitvorming over	Financiering	2011	2012	2013
	5. Ontschotten budgetten	GGD / Regiegroep	Derden	Nntb			X	X	
5. Doorontwikkeling professionaliteit									
	1. Verkennen van samenwerking met opleidingsinstituten	GGD	Regiegroep	PHO	-	Rotterdam	X		
	2. Opstellen van samenwerkingsafspraken	GGD	GGD	PHO	Kaders doel en functie deskundigheidsbevordering ivm beleidsdoelstellingen	Rotterdam	X		
6. Communicatie									
	1. Keuze media	GGD	-	PHO	Mediakeuze	Gem. keuze	X		
	2. Uitwerking en	GGD	-	PHO	-		X		
	3. Uitvoering	GGD	-	PHO	-		X	X	X